

Eskiden Mektup Diye Bir Şey Vardı

– Tevhidi · 04 Ağustos 2020

Ne zaman bıraktık birbirimize mektup yazmayı, duygularımızı bir kâğıda dökmeyi, buram buram hasret kokan özlem dolu cümleler kurmayı, ya da camlarda postacı yolu beklemeyi? Mektup tarihi, tarihin yazılı şahitlerindendi.Uzun zamandır düşünüyorum, hayatımızda bir dönem yer etmiş ve unutulmaya yüz tutmuş ne kadar çok nostaljik semboller vardı. Bu gün acaba kaçını hatırlıyoruz? Biz insanlar yeniliklere ne kadar da çabuk ayak uyduruyoruz ve geçmişimize karşı ne kadar da acımasızız. Acaba bir mektup yazmaya kalksak becerebilir miyiz? Uzun zamandır denemedim, en son yazmaya çalıştığımda kalem tutmayı bile unuttuğumu fark ettim, kelimeler birbirine girdi ve bıraktım. En son mektubu yıllar önce askere gittiğimde öğrencilerimden almıştım, ben de onlara yazmıştım. Posta kutularında elektrik, su, doğalgaz ve bankalardan gelen faturalar, reklâm broşürleri dışında bir şey bulmak mümkün değil. Artık üniversite sınav sonuçlarını bile postacının yollarını gözleyerek değil internetten öğreniyoruz.Telefon henüz hayatımızda yoktu, lükstü bizler için, cep telefonları ise zaten yoktu. Tek iletişim aracımız mektuplardı. Ne kadar çok yazacak konu bulurduk, sayfalarca yazardık. Sayfalar dolusu olurdu asker mektubu. Evdeki kedi, bahçedeki ağaçlar, ahırdaki hayvanlar bile mektupta özel olarak yer alırdı.Uzun bir döneme damgasını vurmuş olan mektuplar zaman zaman türkülere şarkılara ilham olmuş, ozanların şiirlerine konu olmuştu. ” Mektup benden selam söyle sılaya, Söyle benim için eller ağlasın ” diyen ozanın yaşadıklarını dizelerde hissedip hangimiz gözyaşı dökmedik ki. Ya da “ Yine yakmış yar mektubun ucunu, Askerlikte sevda çekmek zor diyor” derken şarkıda bestekâr hangimizin duygularına tercüman olmadı ki. O yıllarda askerdeki sevdiğinden ucu yanık mektuplar almayan olmamıştır. Askerlerin çoğu da yavuklusundan gelen, satırlarını gözyaşının dağıttığı ve yazıların zorlukla okunabildiği sevgili mektuplarını aylarca sinesinde muhafaza etmiş, her fırsatta defalarca okuyarak hasret gidermiştir.Bir dostum mektup için şöyle demişti; “Ağabeyim askerliğini güneydoğuda bir sınır karakolunda yapmıştı. Bir sene boyunca hiç görüşemedik, mektuplar uzakları yakınlaştırdı bir ölçüde. Oturup ona sayfalar dolusu yazardım, sabah uykudan kalkışımla başlar gün boyu yediğimiz yemekleri bile yazardım. Normalde çok sinirleneceği bu boş sözler onu ne kadar eğlendirmiş, gurbette benim mektuplarımı beklermiş.”Uzun zamandır mektupla ilgili yazmak istiyordum. Etrafımdaki herkesle konuştum birkaç tane mektup bulabilirim diye ama bir tane bile yoktu. Sadece eskilerde aldığım mektuplardan aklımda kalanlar ve çevremde duyduklarım bana ilham verdi. Okuyup o zamanlarda hissedilenleri, o günün duygularını ve düşüncelerini öğrenmeyi ne kadar çok isterdim.Eski zamanlarda sevgililer birbirlerine birkaç kelime yazıp ulaştırmak için ne numaralar yaparlarmış. Ağaç kovukları, taş altları, mahallenin yardımsever(!) kadınları, arkadaşlar bu mektupların ulaşması için arabuluculuk yaparlarmış. Ya da yürüyüş yollarında yan yana gezerken, çaktırmadan avuç içlerine bırakılmış pusulalar hem de ne korkularla ve ne heyecanlarla.Okuma yazma oranları çok düşük olduğu için bir köyde belki bir iki tane okuma yazma bilen insan ya olurdu ya da olmazdı. Birine bir mektup geldiğinde bütün köy toplanır büyük bir merasimle mektup dinlenirmiş. Aynen filmlerdeki gibi ahırdaki sarı öküz bile sorulurmuş. Mektubu yazan eğer köyde yavuklusu olan bir askerse, kız mektupta kendisine yazılmış tek bir kelime

var mı diye bütün dikkatiyle dinlermiş...Hangimiz o yıllarda mektuplarımızı şu maniyle bitirmemiştir ki;Mektup yazdım kış idiKalemim gümüş idiDaha çok yazacaktımParmaklarım üşüdü.Ya da;Mektup yazdım sıladanDağlar kalksın aradanSeni bana nasip etsinYeri göğü Yaratan.Şarkı olmuş, türkü olmuş, kimi zaman şiirlere manilere konu olmuş yazdığımız mektuplar. Üzüntümüzü, sevincimizi satırlara sığdırır, özlemlerimizi kelimelere döker, allar pullardık. Gün gelir birkaç damla gözyaşıyla, gün gelir defter aralarında kurutulan bir gülle süsler, içine sevgi ve hasretler yükler postaya verirdik mektupları. Ayrıca o yıllarda da mektup arkadaşlığı diye bir kavram da vardı. Yüzyüze hiç tanışmadığımız ve hiç akrabalık bağlarımızın da olmadığı mektup arkadaşlarımız.Derken nasıl olduğunu anlamadan bir gün hayatımızdan çıkıverdi mektuplar. Zamanla yerini telefon daha sonra cep telefonları, mesajlar ve nihayet internet ve mailler aldı. Hatta evlerde sakladığımız mektuplar da geçmişimizle birlikte yok olup gittiler. Benim düşüncelerimden bile çıkmıştı mektup. Bir gün elime bir kitap geçti. Cihan AKTAŞ " Bana Uzun Mektuplar Yaz " diyordu, kitap isminde. Yatılı okulda okuyan bir öğrencinin mektuplarla hayata tutunmasını anlatıyordu, çok etkilendim. Ve son bir mektup yazmak istedim mektuba veda için. Bunun o kadar zor olacağını düşünmemiştim.Elime kalemi kâğıdı aldım ve fark ettim ki mektup çoktan unutulmuş değerlerden biri olarak tarihindeki yerini almıştı...

Gazi Hüseyin KILBAŞ